



INGEBORG VON BRONSART  
1840–1913

---

Fem sånger  
för röst och piano

*Five Songs*  
*for voice and piano*

Opus 8

Emenderad utgåva/Emended edition

# Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

## Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

**[www.levandemusikarv.se](http://www.levandemusikarv.se)**

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund  
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup  
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage  
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music  
Utgåva nr 1788–1792/Edition nos 1788–1792  
2017  
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv  
ISMN 979-0-66166-494-9

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.  
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.



# 1. Zuléikha.

Allegretto.

Ingeborg v. Bronsart, Op. 8

Sång.

Piano

*mf*

*piu f*

4

*cresc.*

*dim.*

*p*

8

*mf*

Ej vid englar i himmelens blå-a tält, ej vid ro-sor på dof-tan-de

*mf*

12

*cresc.*

*f*

*ritard. e poco dim.*

blomsterfält, ej ens vid den e-vi-ga so-lens guld jag liknar Du-

*cresc.*

*f*

*ritard. e poco dim.*

15 *α tempo* *poco rit.*

lei - - kha, min flie - - ka huld. Ty på

*α tempo.* *più f* *poco rit.*

*dim.*

18 *Poco meno mosso.* *dim.*

kär - lek en en - - gel sig ej för - står, och bland

*mp* *dim.*

20 *p*

ro - sor en lu - ran - - de tagg ger sår, och

*p*

22 *erese.* *rit.*

doldt är om nä - ter - na so - lens guld: De

*erese.* *rit.*

24

*più f* *f*

lik\_na ej alls min Zu\_lei - - - kha huld, de

27

*più p* *molto rit.*

likna ej alls min Zu\_lei - kha, Zu\_lei - - - kha

*più p* *molto rit.*

30

*p a tempo.* *rit.* **Tempo 1:**

huld. Nej, så långt än mitt ö\_ga kring

*a tempo.* *più f* *rit.* *p* *mp*

33

*più p*

verl\_den när, det Zu\_lei - khas li\_ke ej skå\_da fär,... skön,

*più p*

36

*cresc.*

*f.*

*riten.*

*a tempo.*

törnfri, förklarad af kärleksken, förliknas hon kan med sig sjelf al-

*cresc.*

*f.*

*ritard.*

*a tempo.*

40

*molto cresc.*

*ff*

*molto rit.*

-len, förliknas hon kan med sig sjelf al-len.

*molto cresc.*

*ff*

*molto rit.*

*a tempo.*

44

*piu f*

*cresc.*

48

*dim.*

*p*

*pp*

## I lunden klagar Näktergalen.

Ingeborg v. Bronsart, Op. 8

Andante con moto.

Sång

Piano

*dolce*  
*mp*  
*dim.*  
*p rit.*

4

*mf*

lun - den kla - gar näkter - ga - len: ack, al - drig fullt ens lye - kas  
blom - ster - går - den klagar ro - sen: vår lef - nad blott en följd af

7

*dim.*  
*Un poco più mosso.*  
*dim.*

mått är. Fast af - undsvärd, det sägs, min lott är, fast  
qual är. Fast skö - nast jag bland blommors tal är, fast

10

*p e rit.*  
*Tempo 1:*  
*p e rit.*  
*pp*  
*pp*  
*Ped.*

sån - gens tro - ska makt jag e - - - ger, mitt sjäders hölj - je  
doft, be - hag och prakt jag e - - - ger, jag dock ju ej en



13

*rall. ten.*

dock ju grätt är, ej ro - - sens stol - ta prakt jag e - - -  
 näh - ter gal är, ej sän - gens trol - ska makt jag e - - -

17

1.

- ger.  
 - ger. *al tempo.*

*rit.* *dim.*

21

*Più lento.* *più p*

Så Mirza Schaffy af - - gjort stri - - - den, han

*p* *mf*

*ped.* *ped.*

25

sad! med klayan in - gen - ting. 3 mäy - - - ten. Du

*p*

*ped.* \*

Tempo 1º

poco più f

ros med väl-lukt-ri-ka dräg- - ten, du näk-tergal med di-na

dim.

Molto più lento.

sån - - - ger,

till allsköns lust för

men-skors slägten för-e - - - nen er

ten.

i minå sån - - - ger!

# 3. O du vårens fröjd!

Allegretto.

Ingeborg v. Bronsart, Op. 8

Sång.

Piano.

3

6

Poco più lento.

Tempo 1º

När den un - ga vår med so - - lens brand för allt  
 När på gletschern so - lens strå - le tär och från  
 Det ju var i vå - rens lju - sa tid, då ditt

*mf*

smäl - ta snön på - ber - get går, när en blom - ma syns vid drif - vans  
 ber - gen hop - pa bäc - kar små, när sin fri - ska grön - ska mar - ken  
 hjer - ta huldt till mitt du slöt, då af dig, du flic - ka skön och

rand och de för - sta bla - den trä - det får, när med regn tid sval och dess  
 bär och ur sko - gen gla - da to - ner nå, när Guds sol är klar och sin  
 blid, jag den för - sta län - ga hys - sen njöt? Ut - för branten lång gjor - de

*ten.*  
*cresc.* *p*

vin - ter - qual det är slut med ens i hvar - je dal..... I - från  
 doft ej spar nå - gon äng, der vin - den smek - sam far..... I - från  
 bäc - ken spräng, ge - nom lju - den hör - des ju - - bel - sång..... I - från

*cresc.* *p.*

22

*poco rit.**più p*

djup och höjd går en klang der - vid:  
 djup och höjd går en klang der - vid:  
 djup och höjd gick en klang der - vid:

25

*rit.**ten.**Poco più mosso.**crese.*

ljuf - va tid, o du vå - rens fröjd, o du ljuf - va tid, o du  
 ljuf - va tid, o du

28

*Ritenuto il tempo.**ten.*

vårens fröjd, o du vå - - - rens fröjd, o du ljuf - - - va  
 vårens fröjd, o du

31

*Tempo 1º*

tid!

35

*Poco più lento.**Tempo 1º**Fine.*

*crese.*  
*riten.*  
*p*  
*Fine.*

## Den klara solen lyser.

Allegro moderato. (Alla breve)

Ingeborg v. Bronsart, Op.8

Sång. *tranquillo.*  $\frac{5}{2}$  Den kla - - - ra so - - - len

Piano. [p]

5 ly - - - ser kring haf - - - vets y - ta vi - - -

10 da, och al - - - la böl\_jor glitt - - ra, - - e -

15 *cresc.* - när dess glans de spri - - - da .

*cresc.*

Led

20

Lå mi - - - na sän - - gers böl - - - jor din

25

spe - - - - - gel - bild ses gli - - - - da; de

29

ere - - - - - seen - - - do  
glö - - - da och de glitt - - - ra, e -  
ere - - - - - seen - - - do.

33

*ff* när din glans de sprida .  
*ten. dim.*

38

*dimin.*

## Din bild inför mig står.

Ingeborg v. Bronsart, Op. 8

Andante.

Sång.

Piano.

Jag kän - ner al - le -

5

stä - des din an - de - drägt mig nå.... mig tye - kes, kvart jag

9

blic - - kar, din bild in - för mig stå .



13

mi - na tan - - kars hafsdjup du sjun - ker blott att

espress.  
piu f

16

gå Om morgo - nen som so - len upp å - ter ur det

cresc. poco rit. f ten. mp

cresc. poco rit. f ten. mp

21

blå, om mor - go - nen som so - - - - - len

cresc. e rit. dim. ten.

cresc. e rit. dim. ten.

24

upp å - ter ur det blå.

p a tempo. ten. dim. e rit.

p a tempo. ten. dim. e rit.

# Ingeborg von Bronsart

Det förvånar att Ingeborg von Bronsart är ett mer eller mindre obekant tonsättarnamn. Hennes produktion och hennes samtida berömmelse talar för en plats i musikhistorien. Men hon var kvinna och hon passar dessutom inte in i musikhistorieskrivningens nationella ramar.

Ingeborg von Bronsart (eller egentligen Bronsart von Schellendorf) föddes i S:t Petersburg 1840 som Ingeborg Lena Starck. Hennes föräldrar var svenska: Otto Starck och hans hustru Elisabeth (f. Åkerman). Fadern var hovsadelmakare, verksam i staden vid Neva, en verkligt kosmopolitisk miljö. Den unga Ingeborg undervisades i piano av Nicolas von Martinoff och Adolf Henselt, i komposition av Constantin Decker. Redan av dessa uppgifter kan man se att hennes bana var utstakad och att hon skolades i musiken med föräldrarnas stöd. Hennes debut som pianist skedde enligt uppgift vid 11 års ålder. Hon fortsatte sina pianostudier genom att som 18-åring åka till Weimar för att ta lektioner för Franz Liszt.

I Weimar lärde hon känna Hans Bronsart von Schellendorf, pianist och dirigent, sprungen ur en officersfamilj. Paret gifte sig 1861. Ingeborg von Bronsart, som hon hädanefter kallade sig, fortsatte sin musikkarriär, i första hand som konserterande pianist i flera europeiska länder. När maken blev intendent för den kungliga hovteatern i Hannover 1867, tvingade konvensansen henne att upphöra med framträdandena. Hon koncentrerade sig istället på komponerandet, men höll också musikaliska salonger, ofta med prominenta medverkande.

Paret fick en son och en dotter. Familjen flyttade 1887 till Weimar sedan Hans Bronsart blivit intendent vid hovteatern där. 1895 bosatte sig paret i München, men hade också en bostad i byn Pertisau i Tyrolen. Hon avled i München 1913.

Redan hennes karriär som pianist är värd en egen historieskrivning, synnerligen uppskattad i viktiga musikmetropoler som S:t Petersburg och Paris. Men än märkligare är tonsättaren Ingeborg von Bronsart som på musikdramatikens område nådde längre än någon annan kvinna tidigare hade gjort på tysk mark. Hon började tidigt att komponera, i första hand för sitt eget instrument. 1863 uruppfördes en pianokonsert i Hannover med tonsättaren som solist och med Joseph Joachim som dirigent. Verket har dessvärre förkommit. Från mitten av 1860-talet började hon att skriva sånger, för att därefter komponera musikdramatiska verk. Hennes första sceniska verk var *Die Göttin von Sais oder Linas und Liane* som fick sitt enda uppförande 1867 vid hovet i Berlin. 1873 framfördes hennes sångspel *Jery und Bätely* med stor framgång i Weimar. Hennes största kompositionsprojekt, operan *Hiarme*, uruppfördes i Berlin 1890. Hennes sista musikdramatiska verk blev enaktaren *Die Sühne* som spelades första gången i Dessau 1909.

## Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter. Justeringar av bågar, förtecken, accenter och artikulation som inte har medfört förändrad läsart har företagits utan kommentar.

Förlagan är utgiven av Abr. Lundquists förlag, Stockholm, Abr.L. 2291.

På omslaget står: "Till / Hans von Bronsart / Fem Sånger / af / Mirza Schaffy / för en röst med piano / af / Ingeborg von Bronsart / Op. 8 / No. 2291 / Stockholm / Abr. Lundquist".

Tryckår: 1885.

# Ingeborg von Bronsart

It is surprising that Ingeborg von Bronsart is more or less unknown as a composer. Her creative output and the renown she received during her lifetime speak for a place within music history. However, she was a woman, and she does not fit into Sweden's national framework of music history.

Ingeborg von Bronsart (actually Bronsart von Schellendorf) was born in St Petersburg in 1840 as Ingeborg Lena Starck. Her parents, Otto Starck and his wife Elisabeth (née Åkerman) were Swedish. Her father was a royal saddle maker who worked in the city along the Neva River, very much a cosmopolitan environment. Young Ingeborg took piano lessons with Nicolas von Martinoff and Adolf Henselt and composition from Constantin Decker. Even from these facts one can see that her path was mapped out and that she was educated in music with the support of her parents. According to sources she debuted as a pianist at age 11. When she was 18, she travelled to Weimar to continue her studies, taking piano lessons from Franz Liszt.

In Weimar she met the pianist and conductor Hans Bronsart von Schellendorf, who was born into an officer's family. The couple married in 1861. Ingeborg von Bronsart, as she now called herself, continued her musical career, primarily as a pianist concertising in several European countries. In 1867, when her husband became the manager of the royal court theatre in Hannover, she was forced by convention to cease performing. She concentrated instead on composing, and also held music salons that often included prominent contributors.

The couple had a son and a daughter, and the family moved to Weimar in 1887 where Hans Bronsart became the manager of the royal theatre. In 1895 the couple resided in Munich and also had a house in the village of Pertisau in Tirol. Ingeborg von Bronsart died in Munich in 1913.

Her career as a pianist is worthy of its own place in music history, since she was highly regarded in important music metropolises such as St Petersburg and Paris. However, the composer Ingeborg von Bronsart was even more remarkable as she achieved more within the field of musical drama than any other woman had done on German soil. She started composing early in her life, mainly for her own instrument. In 1863 her piano concerto was performed in Hannover with the composer as soloist and Joseph Joachim as conductor. Unfortunately the work has been lost. From the middle of the 1860s, she began to write songs and thereafter to compose dramatic music works. Her first stage work was *Die Göttin von Sais oder Linas und Liane*, which was performed only once in 1867 at the court in Berlin. In 1873, her comic opera *Jery und Bätely* was performed in Weimar with great success. Her largest compositional project, the opera *Hiarne*, was presented in Berlin in 1890. The one-act work *Die Sühne* was her last musical drama, which was played for the first time in Dessau in 1909.

© Gunnar Ternhag

Trans. Jill Ann Johnson

## About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emendated editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes. Adjustments to slurs, accidentals, accents and articulation marks that have not affected the reading have been made without comment.

Originally published by Abr. Lundquist, Stockholm, Abr.L. 2291.

Text on the front page: "Till / Hans von Bronsart / Fem Sånger / af / Mirza Schaffy / för en röst med piano / af / Ingeborg von Bronsart / Op. 8 / No. 2291 / Stockholm / Abr. Lundquist".

Year of publication: 1885.